

କିଅଲ୍ଲମ ନିର୍ମିକାମ୍ବି ଆଲେରଣୀ

All Rights Reserved

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2027 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2027

රසායන විද්‍යාව

Chemistry

**පය 1 මිනිතු 30
1 Hour & 30 Minutes**

"A" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා (පිටු 02 - 07)

විනාග අංකය :.....

සියලුම ප්‍රක්න වලට උත්තර සපයන්න.

"B" කොටස - රවත් (පිටුව 08 - 10)

B කොටසට උත්තර සැපයීම සඳහා සපයනු ලබන කඩුසි භාවිතා කරන්න.

සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රය නියමිත කාලය අවසන් වූ එසේ A, B කොටස් වලට උත්තර A කොටස මුදින් තිබෙන පරිදි එක් උත්තර පත්‍රයක් වන සේ අමුණා විභාග ගාලුයේයිත භාර දෙනු ලැබේ.

ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙන යා හැකිය.

$$\text{ප්‍රේලුත්ක් නියනය}, \quad h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$$

පරිජිතකගේ ප්‍රයෝග්‍රහය සඳහා පමණි		
කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලදු ලක්ෂණ
A	1	
	2	
B	3	
	4	
එකතුව		
ප්‍රතිඵතය		
අවසාන ලක්ෂණ		
ඉලක්කමෙන්		
අකුරීන්		
සිංහේන අංක		
ලත්තර පත්‍ර පරිජිතක		
ලක්ෂණ පරික්ෂා කළේ	1.	
	2.	
අධික්ෂණය		

“A” කොටස - විෂ්ඨගත රචනා

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

(01) (a) පසුගිය දිනක විද්‍යාඥයින් විසින් ද්‍රව්‍ය ජලය වාෂ්පවීමට තාප ගක්තියට අමතරව ආලෝක ගෝටේන බලපාන බව සොයාගෙන තිබුණි. තාප ගක්තියන් වාෂ්පවන ජල ස්කන්ධයට වඩා වැඩි ස්කන්ධයක් යම් දාජු ආලෝක තරංග ආයාම පරාසයකට අදාළ විකිරණ හමුවේ වාෂ්ප වන බව හඳුනාගත් ඔවුන් මෙම සංසිද්ධිය "ප්‍රකාශ අණුක ආවරණය" ලෙස හඳුන්වන ලදී. මෙම ආලෝක කදුම්භය ජල පාෂ්ථියට 45°C ක කේණයකින් පතිත කිරීමෙන් කාර්යක්ෂමතාවය තවදුරටත් උපරිම වන බව සොයාගෙන ඇත.

මෙලෙස උපරිම වාෂ්පවීමක් බලාපොරොත්තු විය හැකි විකිරණ ගෝටේන මුළුයක ගක්තිය $230.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ බව හඳුනාගෙන ඇත.

(i) අදාළ විකිරණ ගෝටේනයක ගක්තිය (J) වලින් කොපම්පන්ද?

(ii) අදාළ විකිරණයේ තරංග ආයාමය ගණනය කර එය කුමන වර්ණයට අයන් දැයි දී ඇති වගුව හාවිතයෙන් සොයා ලියා දක්වන්න.

වර්ණය	තරංග ආයාම පරාසය (nm)
රතු	750 - 625
නැඩිලි	625 - 590
කහ	590 - 565
කොල	565 - 500
නිල්	500 - 485
ඉන්ධිගේ	485 - 450
දම්	450 - 380

- (b) උදෑස්ථිතය කළ හයිඩුජන් පරමාණු නියැදියක ඉලෙක්ට්‍රොෂ්‍න n = 1, 2, 3, 4, 5 යන ගක්ති මට්ටම්වල ව්‍යාප්තව ඇත. බෝර් වාදය අනුව මෙම නියැදියෙන් පිට කෙරෙන විකිරණ වර්ණාවලික්ෂයකින් නිරීක්ෂණය කළ විට අදුරු පසු බිමක දීජේමින් රේබා සටහන් වේ.

(i) මෙම නියැදියෙන් පිට කෙරෙන විකිරණවල විවිධ තරංග ආයාම සංඛ්‍යාව කොපම් ලැබේ?

(ii) ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ වර්ණාවලියේ රේබාවල සැකැස්ම පහත දී ඇති සටහනේ සලකුණු කරන්න.

→
ප අඩු වේ.

(iii) මෙම තරංග ආයාම හයිඩුජන් පරමාණුක වර්ණාවලියේ අනුයාත ප්‍රධාන ග්‍රේන් 4 කට අනුරුප වේ.

- (I) ගක්තියෙන් වැඩිම රේබාවල තරංග ආයාමය ආරෝහනය වන පිළිවෙළට රේබා A₁, A₂, A₃, A₄ ලෙස (ii) වන රුප සටහනේ ලකුණු කරන්න.
- (II) ඉහත රුප සටහනේ රේබා අතරින් දායා පරාජයේ තරංග ආයාමයන්ට අනුරුප රේබා වල සංඛ්‍යාතය ආරෝහනය වන අනුපිළිවෙළට H₁, H₂, H₃ ලෙස සලකුණු කරන්න.
- (III) ඉහත ග්‍රේන් අතරින් තරංග ආයාමය වැඩිම රේබාවට අනුරුප වන හයිඩුජන් පරමාණුක වර්ණාවලියේ ග්‍රේන්ය නම් කරන්න.

- (IV) සඳහන් කරන ලද අනුයාත ප්‍රධාන ග්‍රේන් භතරෙහි රේබා සියලුම සැලකු විට පරමාණු වේ ගක්ති මට්ටම්වල පිහිටිමේ විශේෂ ස්වභාවයක් ඇත. එය සඳහන් කරන්න.

- (V) හයිඩුජන් පරමාණුවක උදෑස්ථිතය වූ ඉලෙක්ට්‍රොෂ්‍නයක් අදාළ පරමාණුවේ න්‍යාෂ්ටික ආකර්ෂණයෙන් මිදීමට ආසන්න නම්, එම ඉලෙක්ට්‍රොෂ්‍නය පළමු ගක්ති මට්ටමට වැට්ටෙමේදී නිදහස් කරන විකිරණයේ තරංග ආයාමයට අනුරුප රේබාව (iii) සටහනේ ඇද එය X යනුවෙන් සටහන් කරන්න.

(VI) X රේබාවට අනුරූප විකිරණයේ තරංග ආයාමය nm වලින් ගණනය කරන්න. හයිඩ්‍රිජන්හි පළමු අයතිකරණ ගක්තිය = 1310 kJ mol^{-1}

(c) නිවැරදි වගන්ති වලට ✓ ලකුණ ද වැරදි ඒවාට ✗ ලකුණ ද කොටු තුළ යොදන්න.

(i) කැනෝබි කිරණ අංශ ඉලෙක්ට්‍රෝන වන අතර ඒවා වුම්බක ක්ෂේත්‍ර තුළ දී උත්තුමණය වේ.

(ii) වුම්බක ක්ෂේත්‍රයකදී එකම දිගාවට ගමන් කරන ප්‍රෝටෝන සහ ඉලෙක්ට්‍රෝන එකිනෙකට ප්‍රතිචිරුද්ධ දිගාවන්ට උත්තුමණය වේ.

(iii) විද්‍යුත්‍ය, නිශ්චිත ආරෝපණයක් සහිත කුඩා අංශ ආකාරයකින් සමන්විත වන බව ස්ටෝනි විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

(iv) විකිරණයිලිනාව මාරි කියුරි විසින් සෞයා ගන්නා ලදී.

(v) පරමාණුවක් තුළ පවතින ස්කන්ධයෙන් වැඩිම අංශව ප්‍රෝටෝනය වේ.

(vi) ලයිමාන්, බාමර්, බුකට් යන පිළිවෙළට ශ්‍රේණීන්ගේ රේබාවලට අදාළ විකිරණවල සංඛ්‍යාත වැඩිවේ.

(vii) උත්තේර්ජන H පරමාණුවල ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් $3 \rightarrow 2$ ගක්ති මට්ටම දක්වා පතිත වන විට පිටවන විකිරණය නිසා කොළ වර්ණය ඇති වේ.

(02) (a) පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය බව හේතු අසත්‍ය බව හේතු දක්වන්න.

(i) කෙටි ආවර්තනයක වමේ සිට දකුණුට යන විට කැටායනවල ඔබැකාරක බලය වැඩිවේ.

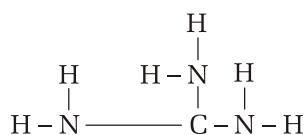
(ii) HSO_4^- අයනය සඳහා සමාන ස්ථායිතාවයෙන් යුත් ලුවිස් විෂ්‍ය තුනක් ඇදිය හැකිය.

(iii) සංගුද්ධ ජලය තුළ අණු - අණු අතර H බන්ධන පමණක් ඇත.

(iv) සලකන පරමාණුවක මූහුම්කරණ ස්ථියාවලියක දී මූහුම් කාක්ෂික වල S ලක්ෂණ වැඩි වන විට, අදාළ පරමාණුවේ විද්‍යුත් සාර්ණතාව වැඩිවේ.

(v) Cl^- අයනය ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් මූක්ත කිරීමේ දී, ගක්තිය විමෝෂනය කරයි.

(b) (i) CH_6N_3^+ අයනයේ සැකිල්ල පහත දක්වා ඇත.

CH_6N_3^+ අයනයේ ලුවිස් ව්‍යුහය අදින්න.

(ii) ඉහත ඔබ විසින් අදින ලද ව්‍යුහයට අමතරව CH_6N_3^+ අයනය සඳහා පැවතිය හැකි සම්පූර්ණක්ත ව්‍යුහ ඇද ඒ එක එකක ඉහත (i) හි අදින ලද ව්‍යුහයට සාපේශ්‍යව වඩා ස්ථාපි දී නැත්නම් අස්ථාපි දී? නැත්නම් සම ස්ථාපි දී? යන්න එක් එක් ව්‍යුහය යටින් සඳහන් කරන්න.

(iii) පහත දක්වා ඇත්තේ $\text{C}_3\text{H}_2\text{ONF}$ හි ලුවිස් ව්‍යුහයයි. ඔබගේ පහසුව සඳහා පරමාණුවල සිදු කරන ලද අංකනයන් රට යාබදුව දක්වා ඇත.

(I) මෙහි O_5 , C_3 , C_4 හා N_6 පරමාණු පිළිබඳව අසා ඇති තොරතුරු පහත වගුවේ ලක්ෂු කරන්න.

	O^5	C^3	C^4	N^6
I. VSEPR පුළුල ගණන				
II. ඉලෙක්ට්‍රෝන පුළුල ජජාමිතිය				
III. හැඩය				
IV. මුහුමිකරණය				

(II) ඉහත අණුවේ පවතින පහත අසා ඇති පරමාණු අතර සාදන සියලුම (σ) බන්ධන සැදීමට සහභාගි වන පරමාණුක / මූහුම් කාක්ෂික වර්ගය සඳහන් කරන්න.

(1) F¹ හා C² අතර F¹ = C² =

(2) C² හා C³ අතර C² = C³ =

(3) C³ හා C⁴ අතර C³ = C⁴ =

(4) C⁴ හා O⁵ අතර C⁴ = O⁵ =

(5) C⁴ හා N⁶ අතර C⁴ = N⁶ =

(6) N⁶ හා H⁷ අතර N⁶ = H⁷ =

(III) ඉහත පරමාණුවල අංකනයන්ම් සළකමින් පහත අසා ඇති පරමාණු අතර ගසි (π) බන්ධන සැදීමට සහභාගි වන පරමාණුක කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

1. C² හා C³ අතර C² = C³ =

2. C⁴ හා O⁵ අතර C⁴ = O⁵ =

(c) හයිබුජන් සහ අයඩින් යන මූලද්‍රව්‍ය මගින් සාදන HI අණුව සලකන්න. HI සම්බන්ධව පහත අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. H₂ හි බන්ධන දිග = 74pm

I₂ හි බන්ධන දිග = 226pm

H හි විදුල් සාණනාවය (X_H) = 2.1

I හි විදුල් සාණනාවය (X_I) = 2.7

ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය = 1.6 × 10⁻¹⁹C

HI හි ද්‍රීවුලු සූර්යය = 0.38D

(1D = 3.3 × 10⁻³⁰Cm)

HI හි බන්ධන දිග (d_{HI}) සගෙනය සඳහා පහත සම්බන්ධය හාවිතා කළ හැක.

d_{HI} = r_H + r_I - C (X_I - X_H)

r_H සහ r_I පිළිවෙළින් H හා I හි සහසංයුත් අරයන් වන අතර C = 9pm වේ.

(i) HI හි හයිබුජන් සහ අයඩින් අතර ඇති බන්ධන වර්ගය කුමන නමකින් හැදින්වෙයිද?

(ii) HI හි හයිබුජන් හා I මත ඇති මුළුයකාවයන් ලකුණු කර (δ⁻ හා δ⁺ ලෙස) ද්‍රීවුලු සූර්යයේ දිගාව " → " මගින් දක්වන්න.

(iii) ඉහත ලබා දී ඇති සමිකරණය හාවිතාකර HI හි බන්ධන දීග ගණනය කරන්න.

(iv) HI හි එක් මැටයක ඇති ආරෝපණය ගණනය කරන්න.

(v) HI හි අයනික ප්‍රතිගතය ගණනය කරන්න.

1 H	3 Li	4 Be	11 Na	12 Mg
--------	---------	---------	----------	----------

The Periodic Table

1							2											
H	He	C	N	O	F	Ne	Li	Be	Al	Si	P	S	Cl	Ar				
19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge	33 As	34 Se	35 Br	36 Kr	
37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Mo	43 Tc	44 Ru	45 Rh	46 Pd	47 Ag	48 Cd	49 In	50 Sn	51 Sb	52 Te	53 I	54 Xe	
55 Cs	56 Ba	72 La	73 Lu	74 Hf	75 Ta	76 W	77 Re	78 Os	79 Ir	80 Pt	81 Au	82 Hg	83 Tl	84 Pb	85 Bi	86 Po	87 At	88 Rn
87 Fr	88 Ra	Ac- Lr	104 Rf	105 Db	106 Sg	107 Bh	108 Hs	109 Mt	110 Uun	111 Uuu	112 Uub	113 Uut						

57 La	58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Kr
89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr